

[Udenrigsministeren]

franske atomstyrker, men det er gjort uden hensyntagen til forskelle i antallet af sprænghoveder – hvor de sovjetiske SS-20 raketter som bekendt har hver 3 – og det er sket uden hensyntagen til den kendsgerning, at der er tale om våben af vidt forskellige kategorier.

Når man yderligere må finde udspillet fra Sovjetunionen utilstrækkeligt, skyldes det bl.a., at Sovjetunionen uanset de tilbudte reduktioner i givet fald ville bevare sit monopol på mellemdistanceraketter i Europa. En accept af det sovjetiske udspil ville bl.a. betyde, at Sovjetunionen ville bevare et større antal raketter rettet mod Vesteuropa, end man havde i 1979, da NATO følte sig nødsaget til at træffe sin dobbeltbeslutning. Dengang var der udplaceret under 100 SS-20 raketter, mens det, Andropov i dag tilbyder, alene er en reduktion til 162.

Den sovjetiske oprustning er således fortsat helt upåvirket af den propagandaoffensiv, som de selv fører mod disse våben, og jeg kan da nævne, at siden vi sidst her i folketinget debatterede INF-spørgsmålet, har Sovjetunionen helt uanfægtet fortsat sin produktion af SS-20re med 1 hver 5. dag – altså 4 nye sprænghoveder hver uge – en formidabel oprustning, som står i skærende kontrast til den fredsoffensiv, man samtidig fører i medierne.

Meget tyder endvidere på, at man fra sovjetisk hold forestiller sig, at de raketter, der fjernes fra den vestlige del af Sovjetunionen, bare skal flyttes længere østpå, hvorfra de jo hurtigt kan blive bragt tilbage i deres nuværende stillinger. Ganske vist har man fra sovjetisk side i forskellige sammenhænge ladet forstå, at man ikke udelukker en skrotning af et vist antal raketter, men man har på intet tidspunkt villet udtale sig om, hvorvidt denne beredvillighed gælder de højtudviklede SS-20re, som jo var anledningen til NATOs dobbeltbeslutning, eller om det bare gælder de gamle SS-4re og SS-5ere, og her må jeg erindre om, at de nye SS-20 raketter med deres mobilitet og deres tredobbelte bestyknings er farligere end noget tidligere kendt våben i Europa.

Det er klart, at sådanne vilkår ikke er acceptable, for de opfylder ikke Vestens sikkerhedsbehov, men fremkomsten af udspillet demonstrerer på den anden side klart, at NATOs dobbeltbeslutning i december 1979 om at kæde modernisering sammen med for-

handlinger om nedskæringer af mellemdistanceraketter var rigtig. Den har nu skabt bevægelse i den hidtil fastlåste sovjetiske forhandlingsposition, og kun hvis den fortsat fastholdes, kan vi regne med yderligere sovjetisk bevægelse.

De hidtidige sovjetiske forslag om først en fastfrysning af det nuværende antal mellemdistanceraketter på begge sider og derefter en reduktion til 300 systemer på hver side i 1990 ville stort set have opretholdt den hidtidige sovjetiske overlegenhed på mellemdistanceraketområdet ved at tillade Sovjetunionen at bevare alle sine SS-20re og forhindre Vesten i at deployere nogen af de af moderniseringsbeslutningen omfattede 572 raketter.

Ganske vist indebærer det nye sovjetiske udspil ikke et totalforbud mod landbaserede mellemdistancemissiler, sådan som det er foreslået fra amerikansk side, men det er da positivt, at Sovjetunionen i hvert fald synes at nærme sig det amerikanske forhandlingsoplæg ved at koncentrere sig om de landbaserede raketter, som begge parter anser for at være de mest destabiliserende våben, især på grund af deres præcision og deres mobilitet.

Det kan også ses som et bidrag til at forenkle forhandlingsprocessen, at Sovjetunionen nu synes at være interesseret i at forhandle en særskilt aftale om de langtrækkende fly, som kan fremføre kernevåben, men på den anden side synes Sovjetunionen endnu ikke at være indstillet på at udskyde disse forhandlinger til et senere tidspunkt. De synes fortsat at kræve, at en aftale om disse våben skal indgås parallelt med en aftale om de landbaserede mellemdistancemissiler.

Hvis man herefter rejser spørgsmålet om, hvordan man nu kommer videre med forhandlingerne i Genève, vil jeg gerne understrege, at set med regeringens øjne er det vestlige forslag om en nulløsning et udspil til den løsning, som vi alle måtte ønske, nemlig at Sovjetunionen fjerner alle sine SS-20 raketter, og at NATO undlader at opstille de planlagte 572 raketter. Den løsning burde vi alle ønske, for så er vi sluppet af med alle raketterne.

Men vi er da samtidig klar over, at det her drejer sig om en forhandling, som kan ende med noget mindre, og forhandlingerne må derfor også tilsigte en udforskning af andre løsningsmodeller, som er acceptable for begge parter. Selv om en bestemt løsning frem-